

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

7. De Visitationibus & Inquisitionibus in Ordine Præmonstratensium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

immediatè sint subiecta. Quod si quis secus face-
re præsumperit, sententiam excommunicatio-
nis incurrat auctoritate generalis Capituli.

CAPVT VII.

*De Visitationibus & inquisitionibus faciendis &
qualiter debet monere Prælatus
Capitulum.*

Ecclēsia Præmonstratēsis per tres primos Ab-
bates Landanensem, Floreffiensem, & Luif-
fiacensem annuatim visitetur secundum formam
priuilegiorum sedis Apostolicæ sibi & eidem Ec-
clesiæ indultorum. In alijs autem Ecclesijs cum
Patres Abbates vel annui Circatores ad ipsas Vi-
sitas accesserint, & in Capitulum venerint,
proponant tria fratribus obseruanda, ne scili-
cet ea, quæ digne correctæ fuerint, iterum coram
ipsis proponant, aut aliquid graue de Prælato nõ
dicant, de quo non fuerit præmonitus vel ante
præmonitus: est etiam nihilominus inhibendum
ne ipsum prælatum vel aliquem fratrem suum
accusent, præterquam de his, quæ post vltimam
Visitationem fuerint perpetrata, nisi proprio Iu-
ramento firmauerint, post vltimam visitationem
ad noticiam peruenisse. Caueat autem quilibet,
ne illa quæ cognouerit emendanda quasi ad ma-
ius scandalum, quod nequissimum est vsque ad
visitatoris aduentum differat & referuet. Sed o-
portunis temporibus, quæ contingunt, procla-
mentur & emendentur. Qui verò contra fece-
rit, per ipsos Visitatores, grauitè puniatur. Por-

*In Discipli-
na adhiben-
da modera-
tio & huma-
nitas to. 6.
Annalium.
fol. 376. ad
pud Baro-
nium.*

rò cum currenti maliciæ hominum, abundans cautela debeat obuiare, statutum est, quando aliquis subditorum contra Prælatum suum voluerit aliquid proponere peremptorium vel enorme, nisi hoc publicè coram maiori vel saniori parte de domo, in loco competenti proponat, aut per tales idoneos & sufficientes, quod proposuerat, asserat se posse comprobare, nullatenus audiatur. Sed & si qui fratres aliquid graue vel peremptorium contra aliquem fratrem de domo in secreto coram Visitatore proponant, audiantur, si ille, contra quem proponitur, super hoc fuerit infamatus, tunc nò à maleuolis & maledicis, sed à fratribus fide dignis in secreto sub Iuramento veritas inquiratur, & prout dignum fuerit, emendetur, nisi fuerit enorme contra Prælatum generali Capitulo referendum. Adhæc si quid difficile vel enormè publicè contra Prælatum fuerit propositum ab aliquo, quod meritò peremptorium debet iudicari, tunc vt melius super hoc veritas cognoscatur, fiat inquisitio non summam & in publico, sed figillatim & in secreto. Et in loco, vbi secretò fiat inquisitio habetur textus Evangeliorum cum stola & ab his, qui deponent, Visitator per Iuramentum inquirat, tam de obiectis criminibus & veritate obiectorum, quam de idoneitate & vita testium productorum: hoc prouiso quod in tali casu nullus ad Iuramentum introducat, siue cogatur, nisi Prælatus testes iurare videat, quos accusator voluerit producere contra ipsum. Si tamen voluerit & potuerit interesse, dummodo maliciòsè non subterfugiat,

inquisitionem euitet, & ad inquisitiones super peremptorijs & enormibus secreto faciendis Visitatores de facili non procedant, nisi ubi & quando grauis infamia vel insinuatio clamosa præcedit. Sed nullus proponat aliquid contra aliquem de auditu, nisi dicat, à quo ipse audiuit. Qui autem contra Prælatum suum obiecerit aliquid enorme vel peremptorium, vel publicam infamiam, nec poterit sufficienter probare, puniatur sine Dispensatione secundum quod de infamatorib. est statutum. Ille verò, qui tempore visitationis, de propositis poenituerit, antequàm testes iurauerint, & coràm proprio Abbate & Visitatore veniam petierint, secundùm Visitatoris arbitrium, mitius puniatur. Visitatus autem tam Prælatus quam subditus caueat sibi diligenter, ne in præsentia Visitatoris, vel post eius recessum cuiquam fratrum aliquam vindictam inferat seu opprobrium vel grauam. Sed et si quis non maliciosè, sed in veritate aduersus prælatum suum aliquid habuerit, quod tolerari non deceat vel debeat, prius eum cum omni hilaritate & charitate de sua correctione admonere procuret. Quod si semel 2. vel 3. admonitus se corrigere neglexerit & cõtempserit, Patri Abbati vel Dom. præmonstratensi vel visitatoribus annuis, cùm ad Ecclesiam illam venerint, manifestare procuret. Abbates autem, cum accusati fuerint, suas defensiones habeant coram ordine. Vbi autem Dominus Præmonstratensis visitauerit quascunq; Ecclesias per se vel alium idoneum cùm eius literis destinatum, eadem Ecclesie illo anno, à Visitatoribus annuis maturè visitentur. Illi autem, qui Dominum

Præmonstratensem, Patres, Abbates, seu alios Visitatores ordinis recipere recusauerint, aut non permiserint Visitationis Officium plenariè exercere, & illi etiam, qui eisdem visitatoribus damna rerum suarum intulerint, seu eosdem aut capellanos vel seruiantes eorum, suis rebus spoliauerint, seu procurauerint spoliari, & qui eosdem Visitorum capellanos, aut familiam eorū verberauerint, seu fecerint verberari, excommunicationis sententiæ subiaceant; & nihilominus poenæ subiaceant, quam Dominus Præmonstratensis, vel generale Capitulum eis duxerit infligendam hoc adiecto, quod si in præmissis prælati inuenti fuerint culpabiles, vel grauiter infamati, in sequenti generali Capitulo deponantur, Quod si per seruiantes sæculares in eadem Ecclesia huiusmodi fuerint perpetrata ab omni seruitio cuiuscunque Ecclesiæ ordinis fiant in perpetuum penitus alieni. Et si alij de ordine tales scienter fuerint deprehensi, si Abbates vel Præpositi fuerint, suspendantur, si subditi incurrant excommunicationis sententiam. Et cum ipsi Visitatores non teneantur, proprijs stipendijs laborare, moderatas expensas requirant ab Ecclesijs, quas ipsos contigerit visitare, prout secundum Deum & suam conscientiam, inspectis cuiuslibet Ecclesiæ facultatibus viderint esse requirendum. Illos quorum Ecclesias visitauerint, ad hoc prout expedire viderint, per censuram Ecclesiasticam compescentes.